

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2012-03-20
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
166-12 E
Enhet 1:2

SÖKANDE

EasyPark AB, 556626-7893

Ombud: Advokat Ulf Käll och Jur.kand. Anna Hofling
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

MOTPART

Trafikkontoret i Göteborgs Stad
Box 2403
403 16 Göteborg

Ombud: Advokat Helena Rosén-Andersson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentligt upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att upphandlingen skall göras om.

KONKURRENSVERKET	
2012-03-20	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM****BAKGRUND**

Trafikkontoret i Göteborgs Stad har genomfört en upphandling avseende betaltjänster för parkering.

Av tilldelningsbeslutet framgår att utvärderingen skedde enligt principen mest ekonomiskt fördelaktigt och att avtal skulle komma att tecknas med Modul-System Sweden AB.

YRKANDEN M.M. EasyPark AB:s ansökan

EasyPark AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett på så sätt att bolaget erhåller högre poäng än Modul-System Sweden AB i utvärderingen avseende kvalitativa parametrar. I andra hand yrkas att upphandlingen skall göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Brister föreligger i utvärderingsmodellen i steg två eftersom någon viktning inte gjorts av de olika utvärderingskriterierna. Av bestämmelserna i LOU framgår att den upphandlande myndigheten skall ange hur de kriterier som skall utvärderas kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som ett intervall med en lämplig största tillåtna spridning. I RÅ 2002 ref. 50 har Högsta Förvaltningsdomstolen uttalat att en utvärderingsmodell skall vara utformad så att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat. Av förfrågningsunderlaget framgår att kriterierna anbudspris, kvalitet och driftsättning skall utvärderas. Den modell som Trafikkontoret valt för utvärdering är en relativ modell, där värderingen av anbud görs i för-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

hållande till andra inkomna anbud. Således får det anbud som utfallet bäst avseende varje kriterium mest poäng. Vad som dock inte framgår av förfrågningsunderlaget och som inte heller de facto tillämpas i upphandlingen är vilken viktning som respektive kriterium har. Kravet på viktning innebär att utvärderingskriterierna skall vara angivna efter sin relativa betydelse för den upphandlande myndigheten. Upphandlingen brister i detta avseende. Som en konsekvens av denna brist vet inte anbudsgivarna hur viktigt exempelvis pris är i förhållande till kvalitet och driftsättning. Detta strider mot transparensprincipen. Till följd härav skall upphandlingen göras om.

De nivåer enligt vilka anbuden skall värderas enligt kvalitetsdeklarationen liksom de parametrar som skall värderas är vaga till sin utformning. Ett exempel på detta är att faktorer som "kundorienterad" och "bygger på långsiktighet i förhållningssätt och verksamhet" skall värderas såsom "föredömlig, ej så bra som nivå 75 men bättre än nivå 45" osv. För att uppnå "ej så bra som nivå 75 men bättre än nivå 45" ska funktionen/metoden på väsentliga punkter överstiga kraven i nivå 45 men inte fullt uppnå kraven i nivå 75". Vad som menas med exempelvis "kundorienterad" framgår inte av förfrågningsunderlaget. De utvärderingskriterier som Trafikkontoret sålunda har använt, ger ett inte obetydligt utrymme för skönsmässiga bedömningar från den upphandlande myndighetens sida. Även detta strider mot principen om transparens. Risken är därför också överhängande att likabehandlingsprincipen inte har upprätthållits vid utvärderingen. Till följd härav finns det skäl att upphandlingen skall göras om.

Bolaget har lidit skada eller kan komma att lida skada genom att inte ha tilldelats kontraktet, eftersom man offererat ett lägre pris än det andra bolaget och vid en rättvisande viktning av utvärderingskriterierna skulle skillnaden kunnat ha haft avgörande betydelse för utfallet. Grund för ingripande med stöd av LOU finns därmed.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning I

DOM

Trafikkontorets inställning

Trafikkontoret bestrider bolagets yrkanden samt anför bl.a. följande till stöd sin talan. Kriterierna anbudspris, kvalitet och driftsättning har viktats och det framgår av förfrågningsunderlaget i punkt 4.9 att vart och ett av kriterierna tillmäts en vikt om 1/3 i förhållande till de övriga två kriterierna.

Anbudsutvärderingsmodellen uppfyller kraven på transparens och likabehandling. Anbudsutvärderingsmodellen är tydligt angiven i förfrågningsunderlaget. Utvärderingen av kvalitet innehåller alltid ett visst mått av subjektivitet. Den utvärdering som Trafikkontoret gjort följer de kriterier som har angetts i förfrågningsunderlaget och har utförts med personal inom Trafikkontoret som är kunnig inom området tillsammans med en oberoende kvalitets- och bransch-kunnig konsult. Trafikkontoret har inte gjort någon godtycklig bedömning och anbudsutvärderingsmodellen ger inte heller utrymme för det.

Av punkt 4.7 framgår att utvärderingen utgår från en anpassad SIQs modell för kundorienterad verksamhetsutveckling. Där anges även hur värdering av kvalitetsdeklarationen och följaktligen hur värderingen av kvalitetskriteriet och driftsättningskriteriet skall göras.

Bolaget har inte lidit eller riskerat att lida någon skada med anledning av vad det bolaget påstått om fel, varför det saknas grund för att göra om upphandlingen.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

DOMSKÄL

Tillämplig lagstiftning

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att en upphandlande myndighet skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 12 kap. 2 § LOU framgår att den upphandlande myndigheten skall ange hur sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Av 16 kap. 5 § LOU, i dess i målet då aktuella lydelse, framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Högsta Förvaltningsdomstolen har i RÅ 2009 ref. 69 slagit fast att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt skall ange på vilka omständigheter han grundar sin talan. Högsta Förvaltningsdomstolen har vidare uttalat att förvaltningsrätten bara bör pröva de grunder som sökanden åberopar.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1**DOM**

Bolaget har gjort gällande att det föreligger brister i förfrågningsunderlaget eftersom man där inte angett viktningen mellan de olika utvärderingskriterierna. Mot detta har Trafikkontoret angett att en viktning har skett och att det av förfrågningsunderlaget framgår att vart och ett av kriterierna tillmätts en vikt om 1/3 i förhållande till de övriga två kriterierna. Förvaltningsrätten delar inte Trafikkontorets inställning att viktningen mellan kriterierna framgår. I stället anges i förfrågningsunderlaget hur den slutgiltiga utvärderingen kommer att gå till samt en beskrivning av hur anbudspris, kvalitet och driftsättning kommer att poängsättas. Mot bakgrund av att kravet på viktning skärpts i den nya lagen jämfört med äldre lagstiftning samt att det i lagtexten ställs upp ett uttryckligt krav på att viktning skall anges anser förvaltningsrätten att utvärderingsmodellen brister i nämnda avseende. Redan på denna grund finns det därför grund för ingripande med stöd av LOU.

Bolaget har vidare gjort gällande att utvärderingskriterierna är alltför vagt formulerade och att detta ger utrymme för skönsmässiga bedömningar samt att de strider mot principerna om transparens och likabehandling.

I preambeln till direktivet uttalas att kontraktstilldelningen bör ske på grundval av objektiva kriterier som säkerställer att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling iakttas och att anbudet bedöms i verklig konkurrens med varandra. För att garantera att principerna om likabehandling iakttas vid kontraktstilldelning bör det fastställas en skyldighet att garantera nödvändig öppenhet, så att alla anbudsgivare i rimlig mån kan informeras om de kriterier och villkor som kommer att tillämpas för att urskilja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. För att garantera likabehandling bör tilldelningskriterierna göra det möjligt att jämföra anbudet och bedöma dem på ett objektiva sätt, se Falk: Lag om offentlig upphandling – en kommentar, sid. 344.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

EU-domstolen har uttalat att utvärderingskriterierna skall vara fattbara för leverantörerna. I det s.k. Sica-målet slog domstolen fast att kriterierna skall vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimliga informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt. Domstolen uttalade vidare att kriterierna skall tillämpas objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare, se C-19/00.

Högsta Förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref. 50 tagit ställning till vilka krav som kan ställas på utvärderingsmodeller. Vid den tidpunkten gällde den äldre LOU-lagstiftningen då kravet på affärsmässighet ännu inte hade utmönstrats ur lagtexten. Förvaltningsrätten anser att rättsfallet alltjämt ändå kan vara relevant såvitt gäller uttalanden av mera generell karaktär. Högsta Förvaltningsdomstolen har slagit fast att en utvärderingsmodell skall vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas, vilket följer av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Vidare uttalade domstolen att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

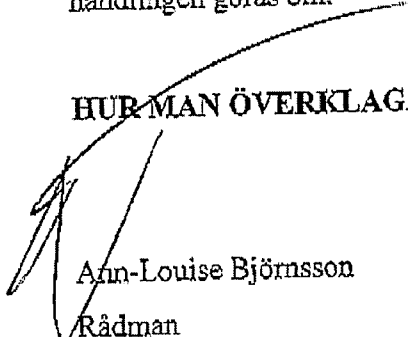
Vid bedömningen av den utvärderingsmodell som Trafikkontoret tillämpat bör beaktas att syftet med LOU-lagstiftningen är att förhindra att allmänna medel används på ett otillbörligt sätt för att t.ex. diskriminera eller gynna vissa leverantörer, skapa handelshinder eller på annat sätt ta ovidkommande hänsyn. I såväl preambeln som uttalanden från EU-domstolen understryks att det skall vara fråga om objektiva kriterier och att dessa skall kunna tolkas och förstås på ett enhetligt sätt. Det understryks också att kriterierna skall säkerställa att vare sig de upphandlingsrättsliga principerna eller EU-rätten träds för när. Förvaltningsrätten anser att utvärderingsmo-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**

dellen inte uppfyller dessa krav då kriterierna är alltför vagt och otydligt utformade och att de kan komma att tolkas på en mängd olika sätt. Att det i förfrågningsunderlaget finns ett avsnitt som innehåller definitioner av olika begrepp som förekommer i förfrågningsunderlaget förändrar inte bedömningen, då även dessa definitioner är mångtydiga och av generell karaktär. Det finns därför enligt förvaltningsrätten en överhängande risk för skönsmässiga och godtyckliga bedömningar och att anbuden därför inte kan bedömas i verklig konkurrens med varandra. Att Trafikkontoret anlitat en konsult och använt en särskild modell för kundorienterad verksamhetsutveckling förändrar inte bedömningen. Till följd härav anser förvaltningsrätten att de upphandlingsrättsliga principerna träts för när och att det finns grund för ingripande med stöd av LOU.

Förfarandet har medfört att bolaget riskerat att lida skada och mot bakgrund av att det är fråga om så stora och grundläggande brister skall upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 b LOU)

Ann-Louise Björnsson
Rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU